

Circa Th. M. Fries, Genera Heterolichenenum europaea recognita animadversiones. Scripsit William Nylander.

In opusculo hocce Upsalio nuper edito auctor, praemissa dissertatione de variis Lichenographiae capitibus, generum europeorum (sensu Massalongo-Koerberiano) dat definitiones. In quaque fere pagina contumelias in me effundere studet, impudentias in hoc negotio accumulans modo cognito, qui jam antea plures stigmate necessario signatus fuit. Sane nihil mihi saltem magis taediosum quam de me loqui, et quidem in sordibus me polluere crederem, si auctorem sequi per observatiunculas ejus pueriles vel scholasticas susciperem.

Cuique in re lichenologica perito opusculum, de quo agitur, perlegenti manifestum erit, auctorem nihil ponderis alicujus gravioris scientiae addidisse, sed ex auctoribus haurire quod assert, meis hic sedulo utens scriptis, quounque ei innotuere: at tamen auctor „clangore et strepitu“ procedit, ut credere faciat, se etiam magnum esse Herculem, sicut praeceptores et duces ejus systematici Massalongo et Koerber (nempe tamquam ipsi proclamaverunt, in Symm. p. 7 et in Syst. Lich. Germ. p. 382). Atque non latet, cur studia mea Hercules novus et pater ejus vilipendere affectant, inutileque sit animadvertere rem se ita habere postquam veritates quasdam de schola Friesiana (leniter quidem) edixi*). Quaenam autem non de eadem, ex gr. in Mycologia, judicanda restant! Numne etiam nullius sint momenti quae feci, ut libenter credere suaderent Domini Fries. Pervolvantur scripta lichenologica auctorum optimorum, ut celeberrimi Tulasne et Bornet, quibus nulli observatione superiores. Apud illum ex. gr. videmus iodum indicari „parenchyma“ hymenii colorans (vel alibi paraphyses colorans), videmus Everniam prunastri indicari tamquam statum forte sterilem Ramalinæ calicaris, videmus sterigmata Lecanorae cervinae descripta (et delineata) pro spermatiis ejusdem valde dissimilibus, videmus Endocarpis delineari paraphyses validiusculae, — omnia haec valde erronea, sicut locis animadverti simul cum multis aliis in opere insigni auctoris desideratis, ut definitiones characteresque styloporarum et spermatorum, et horum applicationes per systema naturale, spermatorum formae accurate diversae etc. Apud cl. Bornet animadverti, eum ex. gr. omnino peroram (in Recherches sur la structure de l'Ephebe pu-

*) Nunc dicit filius (p. 24): „inter omnia nostrae aetatis lichenologorum scripta minime nobis placent Nylandri.“ Quod revera non mirandum est,

bescens) intellexisse texturam internam thalli *Ephebes* (credens se per filum thallinum integrum eam perspicere), atque primus analysin hujus lichenis vere internam ediderim. Haec tantum exemplis citentur, neque egeam serio me defendere contra sententiam quae vellet, ut irrita essent studia mea, si cum aliorum comparantur.

Auctor Generum Heterolichenum (aestimans sine dubio fortunam audaces juvare) ubique in opusculo suo opiniones qualescumque mihi labore continuo opponere admititur. Talis nisus in fere quavis pagina, tamquam jam dixi, elucet, ut se per fas vel nefas extollat.

Exemplo sumamus primo distinctiones, quas inveni in gonidiis admodum diversis apud lichenes multos ante commixtos et quos, ex hoc charactere, in genera diversa disposui facillime dignoscenda jam minima particula thalli. Arbitrio solito has distinctiones auctor ei non placere declarat, nullam vero ne minime quidem solidam rationem afferit, quo characteres gonidiales infirmaret. Observem, gonidia elementum-anatomicum vegetabile maxime essentiale sistere, et momentum ejus (respectu systematico) evidentissime demonstrari, aequa ac momentum texturea thallino in genere, apud familiam *Collemaceorum*, quae praesertim typo gonidiali a lichenibus ceteris differt, fructu autem convenit. Ita haec familia thalli textura distinguitur a familia *Lichenaceorum* (vel *Lichenum* proprie sic dictorum, quibus filius Fries nunc nomen satis incongruum et inutile „Heterolichenum“ dedit); deinde genera *Collemaceorum* inter se gonidiis saepissime dignoscuntur (de generibus scilicet non loquor mere sporologicis).

Exemplo alio sumamus spermogonia et spermatia. Auctor „crediderit“ vel ei „videtur“ (argumenta ejus solita), pretium his apparatus organicis et clementis anatomicis systematicum negandum esse. Vitio torquere vellet (p. 46), me haud divisiones majores differentias spermatorum invicem separare, sed genera vel sectiones generum. Cur aliter fecisset? Characteres quales sunt concipiendi sunt, vel dignationem eorum mutare frustra tentaretur. An et quidem sporae divisionibus majoribus definiendis regulam dare valeant? Quod sic auctor reprehendere studet nihil est serium, sed ad nugas scholasticas potissimum relegetur. Qui characteres spermogoniorum spennendos esse docent, probent ea in uno eodemque lichene variare vel in specibus vere affinibus; experientia analytica major criterium optimum sine dubio agnoscat in spermatiis aequa ac in gonidiis. Vix magis quam ei Koerber D. Fries de spermogoniis aliquid memoret ex analysibus, quae ipse fecisset. „Erismata“ lamen et „tromodoblastia“ *Massalongiana* evitare videtur; D. Koerber

autem ea non rejicit, sed perturbatus est quum eadem apud alios auctores (Tulasne vel me) aliter descripta invenit. Constat, inter notas distinctivas modo alteram partem organicam, modo (apud alias species) alterum quoad premium taxonomicum prominere, nec aliter res se habere potest quod adtinet ad spermogonia.

Exemplum modo adhuc detur unicum. *Sphaerias* quasdam thecas offerre iodo apice coeruleas tinctas, celeberrimo Tulasne attribuit detectum auctor Generum Heterolichenum, citans Ann. sc. natur. 4, VI, p. 318; attamen in iisdem Annalibus (4, III, p. 148) videre licet, me primum rem hanc apud binas species observasse et determinavisse, licet cel. Tulasne deinde simile aliquid apud alias quoque observavit. De me tacendum erat auctori Upsaliensi. Observationes ejusmodi postea jam plurimas feci, et praesertim *Pezizas* inveni (praeter *vesiculosam* Sow. et affines, quibus thecas apico leviter coerulescunt) hymenium gaudentes iodo ita tinctum, maxime vero insigniter apud *Pezizam cinnabarinam* Scb. Sic dicta autem *Biatora campestris* Fr. vera est *Peziza* (*P. Maugeotii* Pers.), quod e specimine archetypo confirmare potui; in Lich. Suec. exsicc. no. 222 citato nihil datur, sed indicatur specimina a vermisbibus devorata fuisse. Atque nunc *Stictis pallida* Pers. et *chrysophaea* Pers. e lichenibus excludendae mihi visae sunt, ob defectum characteris. ullius certi naturae lichenosae.

De generibus innumeris, quae notis levissimis vel inobservabilibus sunt discissa, divisa, dilacerata et rabi. *Massalongo-Koerberiana* cumulata, nihil hic addam; vereor, ne sint ludibri ventis. *Mirum*, „reformatores“ bodiernos studia sua lichenibus europaeis finisse, quod non impedit, quin summi sint systematici et quin systemata maxime absoluta extruant. Auctor me taxat (p. 62) genera *Psoroma*, *Pannaria* et *Amphiloma* ad tres tribus diversas ducere, quum ea ad unicam tribum *Lecanoreorum* refero. Et sic porro observationiunculae ejus ceterae sunt confectae.

Exempla allata sufficient, ut perspiciatur cuius indolis sunt vitia, quae mihi objicere et pro modulo virium buccinare tentat magister Upsaliensis. Contumeliis ejus respondere sane non meum est, talia me baud tangunt.

ZOBODAT - www.zobodat.at

Zoologisch-Botanische Datenbank/Zoological-Botanical Database

Digitale Literatur/Digital Literature

Zeitschrift/Journal: [Flora oder Allgemeine Botanische Zeitung](#)

Jahr/Year: 1861

Band/Volume: [44](#)

Autor(en)/Author(s): Nylander William

Artikel/Article: [Circa Th. M. Fries, Genera Heterolichenum europaea recognita animadversiones 132-134](#)